

Vetelin entisen suojeluskunnan ampumaradan jatkotutkimukset

TEKLTk 27.03.2024 § 16
46/11.05.04/2024

Valmistelija ympäristötarkstaja Pia-Lena Närhi

Vetelin kunta ja Pirkanmaan ELY-keskus ovat tehneet sopimuksen Vetelin entisen suojeluskunnan ampumarata-alueen ympäristövaikutusten selvittämisestä. Kohteeseen on tehty perustutkimus vuonna 2022. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus totesi lausunnossaan 21.3.2023, että kohteessa ja on kunnostustarve ja ennen kunnostusta pilaantuneisuuden laajuus tulee rajata jatkotutkimuksella.

Jatkotutkimukset 2023

Tutkimukset on tehty kiinteistöjen 924-410-95-1, 924-410-10-111 ja 924-410-8-367 alueella. Maaperänäytteet otettiin 15.6.2023 lapiolla kaivamalla. Kahdeksasta näytepisteestä otettiin yhteensä 22 maanäytettä. Näytteistä mitattiin metallien pitoisuudet XRF-analysaattorilla. 12 näytteen metallipitoisuudet analysoitiin laboratoriossa ja lisäksi yhdestä kokoomänäytteestä tehtiin rakeisuustutkimus. Jatkotutkimuksen yhteydessä ei otettu pohjavesinäytteitä.

Kenttämittauksissa todettiin arseenia, kuparia ja sinkkiä kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina ja lyijyä alemman ja ylemmän ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina. Laboratoriomittauksissa todettiin antimonin kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia ja lyijyn alemman ja ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia.

Kaikki kynnysarvon ylittävät näytepisteet olivat kiinteistöllä 924-410-95-1. Haitta-ainepitoisia (pitoisuuksiltaan kynnysarvot ylittäviä) maa-aineksia arvioidaan olevan noin 460 m² laajuisella alueella noin 300 m³tr (600 t). Tehdyn riskitarkastelun perusteella lyijyn ja kuparin pitoisuudet ampumarata-alueen suojavallissa ja sen pohjoispuolella muodostavat terveysriskin, jos lyijypitoisilla alueilla oleillaan tai maita kaivetaan. Koska altistumista (mm. lasten leikkiminen ja maan kaivaminen alueella) ei voida poissulkea, esitetään että pilaantuneet pintamaat kaivetaan pois ja kuljetetaan asianmukaiseen loppusijoituspaikkaan. Haitattomaksi pitoisuudeksi pintamaassa arvioidaan lyijyn osalta kynnysarvo. Muiden todettujen haitta-aineiden pitoisuuksien arvioidaan olevan haitattomalla tasolla.

Ennen kunnostusta on laadittava ilmoitus pilaantuneen maan puhdistamisesta (ns. pima-ilmoitus) alueelliselle ELY-keskukselle. Kunnostuksen aikana kaivutyön etenemistä tulee olla ohjaamassa ympäristötekniinen valvoja. Massanvaihdon lopputulos on varmistettava jäännöspitoisuusnäyttein.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

ELY-keskus katsoo, että kohteessa tehdyt jatkotutkimukset on tehty hyvin, mutta pilaantunutta aluetta ei ole saatu täysin varmasti rajattua. Rajaus varmistuu vasta kunnostuksen yhteydessä tehtävillä analyysillä. Kunnostuksen yhteydessä tulee selvittää, onko lyijyä levinnyt myös kunnostettavan alueen idänpuoleisille kiinteistöille (924-410-111-1 ja 924-410-111-2). Tutkimuksen johtopäätökset on tehty oikein ja riittävällä tarkkuudella. Kohteessa on pilaantuneen maaperän kunnostustarve.

Kohteen tiedot merkitään Maaperän tilan tietojärjestelmään
kohdenumerolla 100328381.

Esittelijä	Tekninen johtaja Uusitalo Tero
Päätösehdotus	Lautakunta merkitsee asian tiedoksi saaduksi
Päätös	Hyväksyttiin
